

Bologna-anpassade nationella kompetensmål inom oftalmologi för läkarprogrammen, 2008

Studenten ska efter genomgången kurs självständigt kunna:

- Värdera och primärt handlägga patienter med rött öga, synstörning eller ögonskada
- Undersöka och värdera synfunktionen avseende synskärpa, synfält, samsyn/diplopi.
- Undersöka och bedöma ögats yttre segment, adnexa, pupill, brytande medier och synnervspapill.
- Översiktligt visa kunskap om beskriva nationella och globala samhällsaspekter på ögonsjukdom.

Nedanstående kompetensmål förutsätter

kunskaper på sammansatt nivå om

- ögats, orbitas, kranialnervernas och synbanornas uppbyggnad och funktion.
- diagnostiska tekniker, t.ex. datortomografi, MRI och ultraljudsundersökning.
- mikrobiologi, virologi, immunologi och infektionssjukdomar.
- generella medicinska sjukdomar, speciellt reumatiska, endokrina och cirkulatoriska sjukdomstillstånd.

att studenten kan visa

- hur en läkarkonsultation går till
- hur en klinisk utredningsgång genomförs.

Allmänna inlärningsmål

Studenten ska efter genomgången kurs självständigt kunna:

- Värdera och primärt handlägga patienter med rött öga, synstörning eller ögonskada
- Undersöka och värdera synfunktionen avseende synskärpa, synfält, samsyn/diplopi.
- Undersöka och bedöma ögats yttre segment, adnexa, pupill, brytande medier och synnervspapill.
- Översiktligt visa kunskap om beskriva nationella och globala samhällsaspekter på ögonsjukdom.

- få fram och värdera anamnestiska uppgifter
- göra differentialdiagnostiska övervägande med ledning av anamnes
- utföra relevant undersökning
- föreslå rimlig diagnos och kompletterande undersökning
- fatta adekvata beslut om fortsatt handläggning (val av vårdnivå, tidsram)
- ge adekvata råd och förskriva adekvat terapi

- informera patienten och föra en diskussion med beaktande av patientens sociala situation och nätverk
- göra en självständig bedömning av relevant vetenskaplig dokumentation
- förklara patofysiologiska mekanismer och förlopp och deras betydelse för vald terapi
- förstå ekonomiska konsekvenser av kliniskt handlande
- tillämpa ett etiskt förhållningssätt
- visa förmåga till samarbete med andra yrkesgrupper inom ögonsjukvården och optiker

Kunskapsmål

Kunskapsmålen på följande sidor är graderade enligt nedanstående mall:

SOLO taxonomi för kunskaper och förståelse:

S1 enkla kunskaper (känna till, identifiera)

Du skall kortfattat kunna redogöra för dessa tillstånd.

S2 flerfaldiga kunskaper (räkna upp, beskriva, lista)

Du skall känna till följande tillstånd så pass väl att du kan undersöka patienten och misstänka diagnosen samt vid behov remittera på ett adekvat sätt.

S3 relaterade kunskaper (jämföra, förklara, analysera, relatera)

Du skall förvärva kunskap om etiologi, patofysiologi, symptomatologi och behandling av dessa tillstånd så att du självständigt kan handlägga dessa samt vid behov remittera på ett adekvat sätt.

S4 överförbara kunskaper (teoretisera, generalisera, reflektera)

MILLER för praktiska färdighetsnivåer

M1 Veta

M2 Veta hur man utför

M3 Kunna visa hur man utför

M4 Kunna utföra i ett yrkesmässigt sammanhang

Situation / Symptom

Rött öga

Hordeolum - S3
Hyposfagma - S3
Konjunktivit - S3
Blefarit - S2
Akut glaukom - S2
Episklerit - S2
Iridocyklit - S2
Keratit - S2
Kontaktlinsproblem - S2
Sklerit - S1
Zoster ophthalmicus - S2

Synnedstättning / synstörning

Hastig synnedstättning

Akut glaukom - S2
Amotio - S2
Endoftalmit - S2
Glaskroppsbloodning - S2
Ischemisk opticusneuropati - S2
Makulabloodning / ödem - S2
Opticusneurit - S2
Retinal vaskulär katastrof - S2
Stroke - S2
Bakre uveit - S1

Långsam synnedstättning

Katarakt - S2
Kroniskt glaukom - S2
Refraktionsfel / presbyopi - S2
Synbanekompression - S2
Åldersrelat makuladegeneration - S2
Ärftliga retinala degenerationer - S1

Diplopi

Differentialdiagnoser vid monokulär diplopi - S2
Tropi / fori - S2
Ögonmuskelpares - S2
Internukleär oftalmoplegi - S1

Synfenomen

Migrän - S3
Glaskroppsbloodning / -degeneration / -bloodning - S2

Huvudvärk

Migrän - S3
Spänningshuvudvärk - S3
Astenopi - S2
Horton - S2

Skelning / Barnoftalmologi

"Vit pupill" - S2
Amblyopi - S2
Refraktionsfel - S2
Tropi / fori - S2
Prematuritetskomplikationer - S1

Ögonengagemang vid annan sjukdom, särskilt

Jättecellarterit - S3
Diabetes - S2
Förhöjt intrakraniellt tryck - S2
Arteriell hypertension - S2
Hypofystumör - S2
Autoimmuna sjukdomar - S2
HIV / AIDS - S1

Trauma

"Svetsblänk" - S3
Corneal erosion - S3
Ytlig främmande kropp - S3
Kemisk skada - S3
Ögonlockshematom - S3
Blow-out - S2
Bulbkontusion - S2
Penetration/perforation - S2
Sårskada i ögonlock/tårvägar - S2

Tårflödesstörning

”Torrt öga” - S3
Tårflöde hos äldre - benign epifora - S3
Dacryocystit - S2
Ektropion / Entropion - S2
Keratokonjunktivitis sicca - S2
Tårvägsstenos - S2

Läkemedel / droger

Allergiska reaktioner - S2
Läkemedel med ögonbiverkningar - S2
Ögonläkemedel med systembiverkningar - S2
Alkoholskador - S1

Ändrat utseende

Anisokori - S2
Facialis pares - S2
Lägesförändring av bulb - S2
Ptos - S2
Vidgad rima - S2

Social oftalmologi

Synkrav för körkort - S3
Aktuella screeningprogram – S1
Förståelse för synhandikapp - S1
Globalt perspektiv på ögonsjukdomar - S1
Optikers roll - S1
Synrehabiliteringens organisation - S1
Yrkesoftalmologi - S1
Ögonsjukdomars förekomst i befolkningen - S1
Ögonsjukvårdens organisation - S1

Färdighetsmål

För kriterier för färdighetsmålen hänvisas till separat dokument om detta.

M4 – Efter genomgången kurs förväntas Du kunna utföra följande i ett yrkesmässigt sammanhang:

- Visusundersökning hos vuxna med egna glasögon samt med användning av stenopeiskt hål
- Yttre inspektion av ögat i olika blickriktningar med hjälp av ficklampa
- Evertering ögonlock
- Applicering av ögondroppar, ögonsalva
- Fluoresceinfärgning
- Biomikroskopi för undersökning av ögats främre segment och adnexa inkl bedömning av ljusväg
- Undersökning i genomfallande ljus
- Undersökning av synnervspapillen med direkt oftalmoskopi
- Synfältsundersökning med konfrontation
- Ögonsköljning

M3 – Efter genomgången kurs förväntas Du kunna visa hur man utför följande:

- Extraktion av en yttlig främmande kropp utanför optiska zonen
- Motilitetsundersökning
- Swinging flashlight test
- Applanations-tonometri

M2 - Du skall veta hur man utför följande:

- Refraktionering
- Synprovning på barn med HVOT
- Perimetri
- Cover och alternerande cover test för att diagnostisera skelning
- Ledsagning av synskadad patient
- Tolkning av ett glasögonrecept
- Färgsinnesundersökning - pseudoisokromatiska tavlor
- Mätning av exoftalmus
- Katarakt-operation
- Kontaktlinsuttagning

I arbetsgruppen för nationellt curriculum har ingått följande lärare:

Doc. Peter Åsman	Malmö	peter.asman@med.lu.se
Doc. Elisabeth Bengtsson-Stigmar	Lund	elisabeth.bengtsson-stigmar@med.lu.se
Prof. Kristina Tornqvist	Lund	kristina.tornqvist@med.lu.se
Prof. Bertil Lindblom	Göteborg	bertil.lindblom@neuro.gu.se
Doc. Peter Jakobsson	Linköping	peter.jakobsson@lnr.liu.se
Prof. Jan Ygge	Stockholm	jan.ygge@ki.se
Doc Gerd Holmström	Uppsala	gerd.holmstrom@ogon.uu.se
Doc. Christina Lindén	Umeå	christina.linden@ophthal.umu.se
Doc. Ola Sandgren	Umeå	ola.sandgren@ophthal.umu.se
Fatima Pedrosa Domellof	Umeå	Fatima.Pedrosa-Domellof@ophthal.umu.se
Doc. Sven Crafoord	Örebro	sven.crafoord@oreboll.se

Dokumentet ska publiceras på Ögonläkarföreningens hemsida <http://www.swedeye.org>

28 augusti 2008